

Rapport från vänförsamlingsresa till "the Evangelical Lutheran Church of Zimbabwe" (E.L.C.Z.) Masvingo, Zimbabwe 20110807-17

Till att börja med vill vi tacka dem som gav oss möjlighet att åka på denna resa! Det var en otrolig upplevelse, och ett minne för livet. Det var mycket spännande att få komma den afrikanska kulturen nära på ett sätt som man aldrig gjort på en vanlig turistresa. Under de tio dagar vi var ute träffade vi många härliga och underbara människor och såg mycket nytt i form av natur och kultur! Vi har också fått möjlighet att dela med oss av detta vid ett flertal tillfällen varav åtminstone ett återstår.

Vi var 20 personer från Uppsala stift som besökte Zimbabwe på denna resa, 4 från Kyrkokansliet och 16 från olika församlingar som besökte sina respektive vänförsamlingar. Från Björklinge-Skuttunge-Viksta församlingar var vi utsedda av kyrkoråden som representanter.

Tidigare har vi haft besök av två personer från Masvingo men detta var första gången som någon från vår församling besökte dem och det var också första gången de tog emot besök från Sverige över huvud taget. Så syftet var att presentera oss och etablera kontakt med församlingen- eller församlingarna, som det visade sig.

Resan dit och hem gick mycket bra, utan några förseningar alls! Det tog visserligen väldigt lång tid, den längsta flygningen tog 12 timmar, men vi var en härlig grupp som hade kul ihop, så det gick bra trots allt. Dessutom var det ingen som blev sjuk under resan!

När vi kom fram blev vi mycket väl omhändertagna! Efter det inledande dygnet på E.L.C.Z.s Youth Center tillsammans med representanter från E.L.C.Z. och våra olika vänförsamlingar begav vi oss iväg till Masvingo Town som är "huvudförsamlingen" i det pastorat på fem församlingar som är Masvingo.

Mottagandet kommer vi nog aldrig att glömma med sång, musik och dans ute på gården till den samlingslokal de använder som kyrka. Glada leenden, hälsningar och kramar mötte oss också och vi blev alldeles rörda. Vi var inte riktigt beredda på uppståndelse vi hälsades med, men det var alltid lika roligt varje gång det skedde!

Sen hade vi en samling som visade sig bli ungefär likadan i upplägget vid varje församlingsbesök den här veckan: Mat, andakt, pastor Moiti Sibanda och någon ur församlingen berättar hur de har det, vi får möjlighet att säga något och sen frågestund.

Inom pastoratet finns det alltså fem församlingar, de är alla olika och här följer en kort sammanfattning av läget:

Masvingo town: Här bor de som har det bäst ställt, några har relativt välbetalda arbeten som polis och lärare, men även många utan arbete. (Arbetslösheten i landet är 80%.)

De vill gärna bygga en kyrka på gården utanför sin samlingslokal och vi fick ritningar med oss hem för att se hur de har tänkt. Mot slutet av veckan kom det fram andra förslag som verkar förnuftigare, t ex att riva en vägg i samlingslokalen och bygga ut den eller att riva en vägg i den alldeles för stora pastorsbostaden och bygga en mindre sådan på gården. Dessvärre verkar det lita åt att de fullföljer sitt dyrare första förslag.

De behöver också ett fordon för pastorn så att han kan besöka alla församlingar vilket han inte kan nu utan att låna en lämplig bil.

Församlingen är organiserad i smågrupper för olika åldrar/intressen och bönegrupper träffas på fredagar i hemmen.

Vid frågestunden började vi förstå att kyrkan här har en mycket mer konservativ hållning än i Sverige. Frågor om samkönade äktenskap (en absurd tanke hos dem) kom naturligtvis men också om hur ungdomarna kan titta på "världsliga" filmer osv.

Det var också i denna församling vi bodde i, och den är "spindeln i nätet", då pastorn bor här och det är den församling som ligger inne i staden.

Vundembe: Hit var det bökigt att ta sig! Det tog tre timmar varav två på icke-vägar långt ut i bushen. Men väl framme möttes vi av samma fantastiska mottagande som tidigare! Denna församling samlades i en skola som en hjälporganisation från Lutherska världsförbundet hjälpt till att bygga (liksom en damm och kreatur till hushållen). De levde av det jorden kunde ge och när vi var där var det otroligt torrt eftersom de senaste regnen gett alldeles för lite vatten. Det var svårt att se.

I den här församlingen tjänstgjorde en pastorsstuderande som präst eftersom den låg så avigt till och skulle ta mycket tid i anspråk för ordinarie pastorn.

Chivi: En församling på en mindre ort som var igång med att bygga sin kyrka. De hade ingenstans att vara alls inomhus så alla gudstjänster hade de under ett träd. Ett kyrkbygge tar oerhört lång tid och man måste beundra att de ändå satsar. Allt får de göra själva från att tillverka tegelstenarna. Det finns inga lån att ta och vi fick frågan om vi hade förslag på hur de skulle kunna få fram mer pengar ur fonder och annat. Anna-Lena har försökt nå Lars-Olov Hellgren på Microfinans, dock utan framgång hittills.

Mashawa: Församlingen bestod av ca 10 personer som träffas hemma hos någon. Mashawa är ett gruvsamhälle där alla i stort sett försörjer sig på att jobba i gruvan. Mannen vi var hemma hos hade gjort detsamma men nu var gruvan stängd av regeringen pga ett "missförstånd". Vår underbara tolk Mr Shumba jobbar som lärarutbildare på universitetet, anställd av regeringen, och kan naturligtvis inte uttrycka sig annorlunda. Men vad ska människorna i den här byn nu leva av?

Mucheke: En förort till Masvingo town där kyrkan äger en väldigt sliten och nedgången förskola som fungerar som gudstjänstlokal. De har också planer på en egen kyrka och tre dm av väggen stod klar. De var också väldigt angelägna om att kunna skaffa en ljudanläggning så att de skulle kunna evangelisera på stan och hoppas mycket på att om de bara syns och hörs mera så kommer folk att komma till deras kyrka.

Här har Angeline som var med på besöket hos oss sin hemförsamling.

Allmänna reflektioner:

Vi hade glädjen att få möta fantastiska människor! Särskilt i den familj där vi åt middag tillsammans varje kväll var det mycket öppet klimat och friskspråkigt om både samhälle och kyrka vilket gav oss perspektiv som annars inte fått. Vi fick också uppleva exempel på hur betydelsefull tron var för dessa människor i vardagen att de ofta stannar upp för att tacka Gud.

Att E.L.C.Z. är i många avseenden mer konservativ än Svenska kyrkan blev ju tydligt ganska snart. Många förbud och liknande som det kanske var hos oss på 30-40 talet. Pastorn i Masvingo är ganska ny och vi kunde utläsa att församling och pastor inte kände varandra så

väl ännu. De byts bara ut efter en viss tid utan kunna välja själva eller att församlingen får vara delaktig. Vad värre var tyckte vi, var att pastorn också uttryckte en slags "lagiskhet" som kändes väldigt obehaglig i det att han nekade människor nattvarden som inte bar kyrkans officiella uniform på sig (om man inte kom från Sverige vill säga). Det blev inte tillfälle att samtala med honom om detta, men han har senare gett uttryck för i våra öron märkliga åsikter när det gäller kvinnoyn (inte så förvånande) och att han kommer att förkunna ett mer "framgångsfokuserat evangelium" härnäst. "A poor congregation is an ungodly congregation" skrev han på Facebook.
Knepiga saker att förhålla sig till.

Det dyker upp många "nya" kyrkor i Zimbabwe och den lutherska kyrkan ser dessa som ett hot. Tyvärr ser man nästan inget av ekumenik med mer "etablerade" samfund heller utan de ses snarare som konkurrenter än samarbetspartners.

Vad tar man då med sig hem efter en sådan här resa? Det är förstås många saker som har betytt mycket för oss på olika sätt, men särskilt skulle vi vilja lyfta fram det som kanske är själva idén med en vänförsamling: Att vi har vänner i den lutherska kyrkan i Zimbabwe som räknar med oss, i förböner, kontakter och stöd. Att veta att det har väldigt stor betydelse för dem att vi finns och varje söndag kommer ihåg dem i vår gudstjänst. Precis som det betyder mycket för oss att veta att de gör detsamma för oss i Björklunge, Skuttunge och Viksta!

Nu återstår utmaningen att skapa engagemang för våra afrikanska vänner i pastoratet och hitta former för hur det ska se ut.

20111230

Herman Bernström

Anna-Lena Josefsson